

BOJOWE ŚRODKI TRUJĄCE

Dawniej gazy bojowe lub bojowe środki chemiczne, substancje chem. stosowane w konfliktach zbrojnych do zabijania lub zatruwania ludzi, zwierząt i roślin; stanowią zasadniczy składnik broni chemicznej; powodują szkodliwe zanieczyszczenie powietrza, wody, gleby, sprzętu bojowego, budynków, dróg itp.; bojowe środki trujące są cieczami lub ciałami stałymi, rzadziej gazami, słabo rozpuszczają się w wodzie, dobrze w rozpuszczalnikach org., olejach, smarach; w postaci par i aerozoli są niewidoczne gołym okiem, często pozbawione zapachu; do organizmu ludzkiego przenikają drogami oddechowymi, przez skórę i przewód pokarmowy.

Współczesne bojowe środki trujące są substancjami o bardzo silnym działaniu toksycznym, łatwo przenikającymi m.in. przez gumę, tworzywa sztuczne, odpornymi na działanie czynników atmosf. i chem. środków odkażających.

Ze względu na objawy działania na organizm rozróżnia się bojowe środki trujące: ogólnotrujące - zaburzające podstawowe funkcje życiowe wszystkich komórek organizmu (np. cyjanowódór, chlorocyjan), paralityczno-drgawkowe - zakłócające przebieg impulsów nerwowych, wywołujące drgawki, skurcze mięśni i paraliż (np. sarin, soman, tabun, V-gazy, VX), duszące - upośledzające funkcje układu oddechowego (np. fosgen), parzące (nekrozujące) - powodujące w miejscu wniknięcia trudno gojące się oparzenia podobne do oparzeń termicznych (np. iperyty, luizyt), drażniące (® lakrymatory, sternity), psychotoksyczne - dezorganizujące funkcjonowanie centr. układu nerwowego, działające podobnie jak narkotyki (np. LSD-25), fitotoksyczne - działające niszcząco na uprawy roślinne, powodujące defoliację i usychanie roślin (np. kwas 2,4-dichlorofenoksyoctowy, simazyna).

Odrębną grupę bojowych środków trujących stanowią trucizny pochodzenia naturalnego o nadzwyczaj dużej toksyczności, wyodrębniane z mikroorganizmów chorobotwórczych (np. toksyna botulinowa, laseczki tężca, mykotoksyny). Większość bojowych środków trujących działa na ludzi uśmiercająco bądź wywołuje silne zatrucia; objawy zatrucia mogą występować już po kilku minutach (np. cyjanowódór, sarin) lub po trwającym do kilkunastu godzin bezobjawowym okresie utajonego działania (np. iperyt siarkowy).

Pod względem taktycznym rozróżnia się;

bojowe środki trujące trwale - mogące przez wiele godzin, dni, miesiący utrzymywać się w terenie, bez utraty swych właściwości toksycznych;

nietrwale - zachowujące swe właściwości rażące przez kilka do kilkadziesiątu minut oraz dymy trujące (dym bojowy).

Przed bojowymi środkami trującymi chronią:

- maska przeciwigazowa;
- specjalna odzież ochronna;
- schrony /ukrycia/.

